

T.C.
DANI TAY
KNC DARE
Esas No : 2016/2783
Karar No : 2021/1915

DAVACI : Mehmet Esen adına Türk E itim - Sen

VEK L : Av. Dilek Atak
[16809-08064-05025] - UETS

DAVALILAR : 1- Milli E itim Bakanlı ı
[16809-08064-05025] - UETS

VEK L : Av. Kubilay Mavili
2- Afyonkarahisar Valili i

DAVANIN KONUSU :

1. Afyonkarahisar ili, hsaniye ilçesi, Atatürk lkokulunda sınıf ö retmeni ve müdür yardımcısı olarak görev yapan davacının, zorunlu hizmet bölgesinde fazladan çalı tı ı sürelere ek puan verilmesi ve MEBB S sistemine i lenmesi talebiyle yaptı ı ba vurunun reddine dair Afyonkarahisar Valili inin 15/04/2016 günlü, 4294251 sayılı i leminin,

2. Anılan i lemin dayana ı olan 17/04/2015 günlü, 29329 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Milli E itim Bakanlı ı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli i'nin 40. maddesinin 6. fıkrasında yer alan "Zorunlu alı ma yükümlülü ünü yerine getirmek üzere ..." ibaresinin iptali istenilmektedir.

DAVACININ DD ALARI : Davacı tarafından; 23/09/2002 tarihinde zorunlu hizmet bölgesi olan Kars iline atandı ı ve zorunlu hizmetini 23/09/2005 tarihi itibarıyla tamamladı ı, 2010 yılında il dı ı yer de i ikli i kapsamında kendi iste i ile yine zorunlu hizmet bölgesi olan Afyonkarahisar ili, hsaniye ilçesine atandı ı ve 6 yıldan beri aynı yerde görev yaptı ı, dava konusu edilen Milli E itim Bakanlı ı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli i'nin 40. maddesinin 6. fıkrasında yer alan "Zorunlu alı ma yükümlülü ünü yerine getirmek üzere ..." ibaresi nedeniyle ek hizmet puanı alamadı ı, buna kar ılıklı aynı yere zorunlu hizmetini tamamlamak üzere atanan ö retmenlerin, ek hizmet puanı alıyor olmasının e itlik ilkesine aykırılık olu turdu u, kamu yararı ve hizmet gereklerinin gözetilmedi i iddia edilmi tir.

DAVALILARIN SAVUNMASI :

1. Milli E itim Bakanlı ının tarafından; e itim ve ö retimle ilgili hizmetlerin Devlet adına yürütölmesinden, gözetim ve denetiminden Milli E itim Bakanlı ının sorumlu oldu u, e itim ve ö retim hizmetlerinin yurt genelinde etkin ve verimli bir ekilde yürütülebilmesi için gerekli düzenlemelerin yapıldı ı, Bakanlık ö retmen kadrolarında 06/05/2010 tarihinden sonra göreve ba layanların, zorunlu çalı ma yükümlüsü olarak hizmet bölgelerinin 4, 5 ve 6. hizmet alanlarında çalı malarının gerekti i, davacının zorunlu çalı ma yükümlüsü olmaması nedeniyle artırımı hizmet puanı uygulamasından yararlanmasının mümkün olmadı ı, üst hukuk normlarına uygun olarak tesis edilen i lemlerde hukuka aykırılık bulunmadı ı savunulmu tur.

T.C.
DANI TAY
KNC DARE
Esas No : 2016/2783
Karar No : 2021/1915

2. Afyonkarahisar Valili i tarafından; davacının kendi iste i ile zorunlu hizmet yükümlülü ü bulunan bir okula atamasının yapıldı ı, daha önce söz konusu yükümlülü ünü yerine getirdi inden artırılmış hizmet puanı uygulamasından yararlanamayaca ı, Yönetmelik hükmüne istinaden tesis edilen i lemde hukuka aykırılık bulunmadı ı savunulmu tur.

DANI TAY TETK K HÂK M : Muhsin Ceren

DÜ ÜNCES : Dava konusu Yönetmeli in iptali istenilen hükmü, 19/06/2020 günlü, 31160 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Milli E itim Bakanlığı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli inde De i iklik Yapılmasına Dair Yönetmeli in 2. maddesi ile de i ikli e u radı ndan, bu kısım yönünden *karar verilmesine yer olmadı ina*; davacının, zorunlu hizmet bölgesinde fazladan çalı tı ı sürelere ek puan verilmesi ve MEBB S sistemine i lenmesi talebiyle yaptı ı ba vurunun reddine dair Afyonkarahisar Valili inin 15/04/2016 günlü, 4294251 sayılı i leminin iptali istemi yönünden ise *davanın reddine* karar verilmesi gerekti i dü ünülmü tür.

DANI TAY SAVCISI : S. Sema Kayhan Kabukçu

DÜ ÜNCES : Davacı tarafından, zorunlu hizmet bölgesinde fazladan çalı tı ı sürelere ek puan verilmesi ve MEBB S sistemine i lenmesi talebiyle yaptı ı ba vurusunun reddine dair Afyonkarahisar Valili inin 15/04/2016 tarih ve 4294251 sayılı i lemi ile bu i lemin dayana ı olan 17/04/2015 tarih ve 29329 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Milli E itim Bakanlığı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli i'nin 40. maddesinin 6. fıkrasında yer alan "Zorunlu çalı ma yükümlülü ünü yerine getirmek üzere ..." ibaresinin iptali istenilmektedir.

Kamu hizmetinin etkin ve verimli ekilde yürütülebilmesi için gerekli önlemleri almakla ve bu kapsamda ö retmenlerin atama ve nakillerini kuralla ba lama, kadro açıklarını kapatma, ö rencilerin e itim hakkını korurken ö retmen da ılımını da gözetme, buna göre planlar yaparak kanunlara uygun genel düzenleyici i lemler ihdas etme ile mükellef olan idarenin, bu yetkisine uygun biçimde, zorunlu çalı ma yükümlülü ünü yerine getirmek üzere zorunlu hizmet alanlarına atanıp zorunlu hizmet alanlarında fiilen görev yapmakta olan ö retmenlerden Yönetmelikte zorunlu hizmet alanları için ö ngörülen azami çalı ma sürelerinin üzerinde görev yapanların hizmet puanları, görev yapmakta oldukları hizmet alanı için ö ngörülen puan dikkate alınarak azami çalı ma sürelerinin üzerinde geçen ilk yıl için %25, ikinci yıl için % 50, üçüncü ve sonraki yıllar için % 100 artırarak belirlemede ve zorunlu çalı ma yükümlüsü olmadı ı anla ılan davacı hakkında tesis etti i i lemde hukuka, hizmet gereklerine ve üst normlara aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olaca ı dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay kinci Dairesince; Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gere i görü üldü:

MADD OLAY VE HUKUK SÜREÇ :

Dosyanın incelenmesinden; Afyonkarahisar ili, hsaniye ilçesi, Atatürk İkokulunda sınıf ö retmeni ve müdür yardımcısı olarak görev yapan davacının, 23/09/2002 tarihinde zorunlu hizmet bölgesi olan Kars iline atandı ı ve zorunlu hizmetini 23/09/2005 tarihi itibarıyla tamamladı ı, 2010 yılında il dı ı yer de i ikli i kapsamında kendi iste i ile atandı ı yine zorunlu hizmet bölgesi olan Afyonkarahisar ili, hsaniye ilçesinde 6 yıldan beri görev yaptı ı, dava konusu edilen Milli E itim Bakanlığı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli i'nin 40. maddesinin 6. fıkrasında yer alan "Zorunlu çalı ma yükümlülü ünü yerine getirmek üzere ..." ibaresi nedeniyle artırımı hizmet puanı alamadı ından bahisle bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

NCELEME VE GEREKÇE :

LG L MEVZUAT :

1739 sayılı Milli E itim Temel Kanunu'nun "Ö retmenlerin bölge hizmeti" ba lıklı 46. maddesinde; ö retmenlikte yurdun çe itli bölgelerinde görev yapmanın esas oldu u, hizmet bölgeleri ve ihtiyaçlara göre bu bölgelerarası yer de i tirme esaslarının yönetmelikle düzenlenece i ifade edilmi tir.

652 sayılı Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesi, 3. fıkrasında; ö retmenlerin Bakanlıkça belirlenen hizmet bölge veya alanlarında en az üç e itim ö retim yılı görev yapmasının esas oldu u, bunların yer de i tirme suretiyle atamalarının her yıl yapılan atama plan ve programları çerçevesinde e itim ö retim faaliyetlerini etkilemeyecek ekilde sonuçlandırılaca ı belirtilmi , aynı maddenin 4. fıkrasında ise; ö retmenlerin yer de i tirme suretiyle atamalarında uyulacak temel ilkeler, özür grupları, hizmet bölgeleri ve alanları, hizmet puanı ve di er hususlara ili kin usûl ve esasların yönetmelikle belirlenece i hüküm altına alınmı tir.

17/04/2015 günlü, 29329 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Milli E itim Bakanlığı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli inin - *dava konusu i lemin tesis edildi i tarihteki ekliyle-* "Tanımlar" ba lıklı 4. maddesinin birici fıkrasının (j) bendinde *hizmet alanı*; bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında her derece ve türdeki e itim kurumlarının gruplandırılmasıyla olu turulan alanları, (k) bendinde *hizmet bölgesi*; co rafi durum, ekonomik ve sosyal yönden geli mi lik düzeyi, ula ım artları ile hizmet gereklerinin kar ılanması yönünden birbirine benzerlik gösteren ve Ek-1 Hizmet Bölgeleri Çizelgesinde belirtilenlerin gruplandırılmasıyla olu turulan bölgeleri, (l) bendinde *hizmet puanı*; hizmet alanları bakımından bu Yönetmelikte belirlenen puanlardan

görev yapılan her bir hizmet alanı için öngörülen puanın o hizmet alanındaki çalı ma süresi ile çarpımı sonucu elde edilen de erlerin toplamını, (z) bendinde **zorunlu çalı ma yükümlülü ü** ise; ö retmenlerin, bu Yönetmelikle belirlenen hizmet bölgelerinin dördüncü, be inci ve altıncı hizmet alanlarında bu Yönetmelikte belirtilen sürelerde zorunlu olarak çalı malarını, ifade etti i belirtilmi tir.

Aynı Yönetmeli in, "Hizmet puanları" ba lıklı **40. maddesinde**, "(1) Bir yıllık çalı maları kar ılı nda olmak üzere, aday ö retmenlerden/ö retmenlerden:

a) Birinci hizmet bölgesinde bulunan illerin;

- 1) 1 inci hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 10,
- 2) 2 nci hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 11,
- 3) 3 üncü hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 12,
- 4) 4 üncü hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 14,
- 5) 5 inci hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 16,
- 6) 6 ncı hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 18,

b) kinci hizmet bölgesinde bulunan illerin;

- 1) 1 inci hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 12,
- 2) 2 nci hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 13,
- 3) 3 üncü hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 14,
- 4) 4 üncü hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 18,
- 5) 5 inci hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 20,
- 6) 6 ncı hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 22,

c) Üçüncü hizmet bölgesinde bulunan illerin;

- 1) 1 inci hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 14,
- 2) 2 nci hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 16,
- 3) 3 üncü hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 18,
- 4) 4 üncü hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 22,
- 5) 5 inci hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 26,
- 6) 6 ncı hizmet alanındaki e itim kurumlarında görev yapanlara 30

hizmet puanı verilir.

(2) Hizmet puanı, hizmet alanları bakımından bu Yönetmelikte belirlenen puanlardan görev yapılan hizmet alanı için öngörülen puanın o hizmet alanındaki çalı ma süresi ile çarpımı sonucu elde edilir.

...

(6) **Zorunlu çalı ma yükümlülü ünü yerine getirmek üzere zorunlu hizmet alanlarına atanıp** zorunlu hizmet alanlarında fiilen görev yapmakta olan ö retmenlerden bu Yönetmelikte zorunlu hizmet alanları için öngörülen azami çalı ma sürelerinin üzerinde görev yapanların hizmet puanları, görev yapmakta oldukları hizmet alanı için öngörülen puan dikkate alınarak azami çalı ma sürelerinin üzerinde geçen ilk yıl için %25, ikinci yıl için %50, üçüncü ve sonraki yıllar için %100 artırılarak belirlenir." hükmüne, "Zorunlu çalı ma

yükümlülü ü öngörülen hizmet alanları ve süreleri" ba lıklı **42. maddesinde**, "(1) Bakanlık ö retmen kadrolarında **6/5/2010 tarihinden sonra göreve ba layanlar:**

- a) Birinci hizmet bölgesindeki illerin;
- 1) 4 üncü hizmet alanındaki e itim kurumlarında en az 7 yıl,
  - 2) 5 inci hizmet alanındaki e itim kurumlarında en az 6 yıl,
  - 3) 6 ncı hizmet alanındaki e itim kurumlarında en az 5 yıl,
- b) kinci hizmet bölgesindeki illerin;
- 1) 4 üncü hizmet alanındaki e itim kurumlarında en az 6 yıl,
  - 2) 5 inci hizmet alanındaki e itim kurumlarında en az 5 yıl,
  - 3) 6 ncı hizmet alanındaki e itim kurumlarında en az 4 yıl,
- c) Üçüncü hizmet bölgesindeki illerin;
- 1) 4 üncü hizmet alanındaki e itim kurumlarında en az 5 yıl,
  - 2) 5 inci hizmet alanındaki e itim kurumlarında en az 4 yıl,
  - 3) 6 ncı hizmet alanındaki e itim kurumlarında en az 3 yıl,
- çalı makla yükümlüdür.

(2) Zorunlu çalı ma yükümlülü ü, 4, 5 veya 6 ncı hizmet alanlarından birinde ya da birkaçında yerine getirilebilir." kuralına yer verilmi ; "Zorunlu çalı ma yükümlülü ünden muaf tutulacaklar" ba lıklı **44. maddesinde**, 06/05/2010 tarihinden önce Bakanlık kadrolarında ö retmen olarak göreve ba layanların, zorunlu çalı ma yükümlülü ünden muaf tutulaca ı belirtilmi , **48. maddesinde ise**, ö retmenlerin aynı e itim kurumunda adaylık dahil toplamda en fazla 12 yıl görev yapabilece i düzenlenmi tir.

DAVA KONUSU YÖNETMEL N NCELENMES :

Dava konusu edilen ve 17/04/2015 günlü, 29329 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Milli E itim Bakanlığı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli 'nin 40. maddesinin 6. fıkrası; 19/06/2020 günlü, 31160 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli E itim Bakanlığı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli inde De i tlik Yapılmasına Dair Yönetmeli in 2. maddesi ile de i tirilmi olup, Yönetmelik hükmünün iptali istemine ili kin olarak davanın konusuz kaldı ı anla ılmaktadır.

Ancak, dava konusu bireysel i lemin, tesis edildi i tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre irdelenece i, bireysel i lemin tüm hukuki sonuçları ile birlikte ortadan kaldırılmadı ı sürece, anılan i lemin dayana ı olan düzenleyici i lemin sonradan de i tlik e u raması veya yürürlükten kaldırılmasının, söz konusu bireysel i lemle ilgili olarak açılan davanın sonuçlanmasına engel olu turmayaca ı açıktır.

DAVA KONUSU B REYSEL LEM N NCELENMES :

Anayasa'nın 124. maddesinde; yönetmeliklerin, kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sa lamak üzere ve bunlara aykırı olmamak artıyla çıkarılaca ı belirtilmi tir.

T.C.
DANI TAY
KNC DARE
Esas No : 2016/2783
Karar No : 2021/1915

Bu nedenle, idareler tarafından çıkarılan yönetmeliklerin üst hukuk normuna aykırı olmaması gerekmektedir. Üst hukuk normunun ise, yönetmeli in dayana ı olan hukuki düzenlemeler oldu u ku kusuzdur.

Normlar hiyerar isinde anayasal ve yasal düzenlemelerden sonra gelen idari düzenlemeler bir kanun hükmüne dayalı olarak hazırlanır ve kanun hükümlerine açıklık getirilmesi suretiyle bu kanun hükümlerinin uygulamaya geçirilmesi amaçlanır. darelerin düzenleme yetkisinin, yasalarla getirilen hükümleri a acak veya daraltacak bir biçimde kullanılmayaca ı da idare hukukunun en temel ilkelerindedir. Mevzuat belirleme tekni i açısından da, idarenin yasayla kendisine verilmi olan görevleri idari metinlerle düzenlerken, bu görevlerin gerektirdi i teknik detayların belirlenmesi noktasında takdir yetkisine sahip oldu u açıktır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri göre, yurdun çe itli hizmet bölgelerinde görev yapmaları zorunlu olan ö retmenlerin, hizmet puanı, hizmet bölgeleri, ihtiyaçlara göre bölgelerarası yer de i tirme esasları ve atamalarında uyulacak temel ilkeler ile hizmet alanları gibi hususlar, Kanunun verdi i yetkiye dayanılarak çıkarılan yönetmelikte düzenlenmi tir.

Hizmet alanları bakımından belirlenen puanlardan, görev yapılan hizmet alanı için öngörülen puanın o hizmet alanındaki çalı ma süresi ile çarpımı sonucu elde edilen hizmet puanı; ö retmenin görev yaptı ı yerlere ve görev yaptı ı yerlerdeki hizmet süresine göre de i rken, genel olarak ö retmenler hakkında yapılan atama i lemlerinde esas alınmaktadır.

Dava konusu edilen Yönetmeli in 40. maddesinin 6. fıkrasında, zorunlu çalı ma yükümlülü ünü yerine getirmek üzere zorunlu hizmet alanlarına atanıp zorunlu hizmet alanlarında fiilen görev yapmakta olan ö retmenlerden, zorunlu hizmet alanları için öngörülen azami çalı ma sürelerinin üzerinde görev yapanların hizmet puanlarının, görev yapmakta oldukları hizmet alanı için öngörülen puan dikkate alınarak azami çalı ma sürelerinin üzerinde geçen yıllar için belli oranlarda artırılmasına olanak sa lanmı tır.

Di er taraftan, dava konusu Yönetmelikte, 06/05/2010 tarihinden sonra göreve ba layan ö retmenler yönünden zorunlu çalı ma yükümlülü ü öngörülürken, bu tarihten önce göreve ba layanlar yönünden zorunlu çalı ma yükümlülü ü öngörülmemi tir.

Bu durumda, 06/05/2010 tarihinden önce Milli E itim Bakanlığı kadrolarında ö retmen olarak göreve ba layanların zorunlu çalı ma yükümlülü ünden muaf tutuldu u hususu da dikkate alındı ında, hizmet bölgelerinin 4., 5. veya 6. hizmet alanlarından birinde ya da birkaçında yerine getirilmesi gereken "*zorunlu çalı ma yükümlülü ünü*" ve bu yükümlülü ü yerine getirmek üzere atanan ö retmenlerin "*zorunlu hizmet alanlarında çalı malarını*" te vik niteli inde olan ve üst hukuk normlarına aykırılık ta ımayan Yönetmelik düzenlemesine dayalı olarak; davacının, zorunlu hizmet bölgesinde fazladan çalı tı ı sürelere ek puan verilmesi ve MEBB S sistemine i lenmesi talebiyle yaptı ı ba vurunun reddine dair Afyonkarahisar Valili inin 15/04/2016 günlü, 4294251 sayılı i leminde hukuka aykırılık görülmemi tir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. 17/04/2015 günlü, 29329 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Milli E itim Bakanlığı Ö retmen Atama ve Yer De i tirme Yönetmeli i'nin 40. maddesinin 6. fıkrasında yer alan "*Zorunlu çalı ma yükümlülü ünü yerine getirmek üzere ...*" ibaresinin iptali istemi hakkında **KARAR VER LMES NE YER OLMADI INA,**

2. Afyonkarahisar ili, hsaniye ilçesi, Atatürk lkokulunda sınıf ö retmeni ve müdür yardımcısı olarak görev yapan davacının, zorunlu hizmet bölgesinde fazladan çalı tı ı sürelere ek puan verilmesi ve MEBB S sistemine i lenmesi talebiyle yaptı ı ba vurunun reddine dair Afyonkarahisar Valili inin 15/04/2016 günlü, 4294251 sayılı i leminin iptali istemi yönünden ise **DAVANIN REDD NE,**

3. A a ıda dökümü yapılan **421,30-TL** yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, posta pulu ücretinden artan tutarın kararın kesinle mesinden sonra davacıya iadesine,

4. Kararın verildi i tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen **3.600,00-TL** vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idarelerden Milli E itim Bakanlığı na verilmesine,

5. Bu kararın tebli tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danı tay dari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere **03/06/2021** tarihinde **oybirli iyle** karar verildi

Ba kan
Ercan
AH

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Selbi
KOCA

Üye
Oya
I IK

Üye
Hayriye
R N ÜNSEL

YARGILAMA G DERLER :

Ba vuru Harcı : 44,90-TL
Karar Harcı : 60,80-TL
YD Harcı : 48,10-TL
YD tiraz Harcı : 79,70-TL
Vekalet Harcı : 4,30-TL
Posta Gideri : 183,50-TL
TOPLAM : 421,30-TL